

ЗВІТ
ПРО РОБОТУ ДЕПАРТАМЕНТУ СІМ'Ї, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ У 2024 РОЦІ

Молодіжна політика

Концептуальний підхід Департаменту в молодіжній політиці – активна взаємодія з громадськими організаціями, активною молоддю, сприяння реалізації молодіжних ініціатив, проєктів, проведення заходів спільно з молоддю та для молоді.

Комунальною установою «Чернігівський обласний молодіжний центр» Чернігівської обласної ради у 2024 році проведено 367 заходів молодіжного спрямування та 92 заходи національно-патріотичного спрямування, учасниками яких стали 7643 осіб та 956 осіб відповідно. На офіційних сторінках Центру в соціальних мережах висвітлено 131 інформаційний пост, переважна більшість яких власного виробництва (статті, підбірки, новини, навчальні платформи, рекомендації, тематичні відеоролики). За статистичними даними в соціальних мережах загальне охоплення становить 966 480 осіб.

Протягом звітнього періоду Чернігівським обласним молодіжним центром проводилися різноманітні заходи, зокрема:

- Клуб акторської майстерності «Be an actor»;
- Шаховий клуб;
- Розмовний клуб з англійської мови «English Speaking Club». Учасники практикувати англійську мову в підтримуючому та сприяючому середовищі, беручи участь в різноманітних активностях, такі як практика розмовної мови, групові дискусії, вправи на збагачення словникового запасу та перегляд фільмів іноземною мовою;
- Розмовний клуб з української мови;
- Освітній кіноклуб. Переглядали з молоддю різноманітні художні, мультиплікаційні та документальні фільми, з подальшим їх обговоренням;
- Інтелектуальний клуб настільних ігор;
- Дебатний клуб;
- Історичні лекції;
- Майстер класи з ритму, з танців, з гри на гітарі, з акторської майстерності, звукозапису, музичної імпровізації, з Саунддизайну, де записувалися спільні треки та працювали з технікою аудіовізуальної студії, з розпису шоперів та ін.

Щомісяця проводилися літературно-музичні вечори «Вересайки», який названо на честь Остапа Вересая – відомого українського кобзаря з Чернігівщини. На «Вересайках» збираються творчі молоді люди, які діляться своєю музикою, поширюють українську культуру через творчість та просто глядачі, які приходять весело провести вечір.

У січні 2024 року відбулося відкриття безкоштовної аудіовізуальної студії для молоді в Чернігівському обласному молодіжному центрі «Контента». «Контента» – безкоштовна мультифункціональна мобільна

студія, що дає можливість для молоді проводити індивідуальну студійну роботу, групові заняття та лекції, записувати вокал й музичні інструменти, знімати відео-блог та подкасти. Студію легко транспортувати та пересувати. Проєкт розроблено ГО «Культурна платформа Закарпаття» та архітектурним офісом ФОРМА за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні. Для молодіжного центру придбано мобільну аудіовізуальну студію, якою зможуть скористатися всі охочі віком від 10 до 24 років. Також, окрім запису вокалу й музичних інструментів, зйомок подкастів, школярі приходять на екскурсії. Вони дізнаються про базові навички звукозапису, різновиди мікрофонів та приладів виведення звуку, а найцікавіше – мають змогу скористатись всіма можливостями студії.

У січні відбулося відкриття U-Point – регіонального представництва проєкту U-Report! U-Report Ukraine – цифрова платформа ЮНІСЕФ, що об'єднує проактивну молодь, яка висловлює свої думки через анонімні онлайн-опитування та прагне впливати на зміни в країні. Результати цих опитувань допомагають доносити думку молоді до ключових стейкхолдерів для започаткування сталих змін. Весь рік Чернігівський U-Point дає можливість молоді висловлювати власні думки та знаходити однодумців, а найголовніше мати легкий інструмент долучення до молодіжного активізму, шляхом долучення до вирішення або пом'якшення проблем області.

4 січня з метою підтримки програм та проєктів молодіжної роботи в громадах Чернігівської області проведено Ідеятон. Загалом на ідеятоні було представлено 13 ідей майбутніх мікропроєктів, конкурсною комісією обрано 10 проєктів-фіналістів, які отримали ресурси для їх реалізації. Проєкти-фіналісти спрямовані на вирішення поточних викликів у місцевих громадах, підтримку спроможності молодіжних просторів. Про результати всіх підтриманих ініціатив знято відеоролики, які поширені в соціальних мережах.

19 березня відбулася Мережева зустріч з представниками локальних молодіжних центрів та просторів, в рамках грантової програми «ТРИМАЙ», що впроваджується Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) у партнерстві з громадською організацією YouthUp за підтримки Німецького банку розвитку KfW. Учасники мали змогу обговорити стан та перспективи молодіжної політики, а також напрацювати візію до плану дій з подолання сучасних викликів у молодіжній сфері Чернігівської області.

В рамках проєкту «ДРІМ 2.0» (Дієва робота ініціативної молоді), що впроваджується ГО «СФЕРА МОЛОДІ» в межах грантового конкурсу «Посилення громадської участі в процесах раннього відновлення на звільнених територіях», який адмініструється ІСАР Єднання за підтримки Фонду «Партнерство за сильну Україну», у квітні-червні проведено три стратегічні зустрічі для молодіжних працівників і працівниць, активної молоді Чернігівщини. Під час зустрічей вирішували ключові питання, що стосуються включеності молоді в громаду; сформували пакет рекомендацій до планів відновлення громад; напрацювали рекомендації до стратегічних планів відновлення та розвитку Чернігівської області та обмінялися досвідом.

18-19 квітня відбувся тренінг для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування за типовою загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації «Молодіжна політика, заснована на підходах участі», участь в якому взяли 25 осіб.

18-20 травня у співпраці з ГО «Сфера молоді» проведено навчання для працівників молодіжної сфери громад Чернігівської області, за національною програмою «Молодіжний працівник». Участь у тренінгу взяло 26 осіб. Програма тренінгу включала в себе 3 освітні модулі:

Модуль 1: Молодіжна політика. Ключові теми: Хто така молодь. Що таке молодіжна політика і які документи регламентують її роботу. Хто працює із молоддю в Україні. Міжсекторний підхід. Участь молоді як основа для формування і реалізації молодіжної політики та молодіжної роботи.

Модуль 2: Молодіжна робота і вивчення потреб молодих людей. Ключові теми: Що таке молодіжна робота. Виклики, яким протистоїть молодіжна робота. Соціальна згуртованість, як один з ключових елементів молодіжної роботи. Типи та форми молодіжної роботи.

Модуль 3: Компетентності фахівців. Ключові теми: Хто такі молодіжний працівник та працівниця. Компетентності молодіжних працівників та працівниць. Професійний стандарт «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)».

Під час тренінгу учасники обмінялись досвідом та знайти партнерів для реалізації спільних проєктів в молодіжній сфері.

З 10 по 14 червня 2024 року в селищі Ріпки Чернігівського району, у співпраці з ГО «Сфера молоді» реалізовано Програму залучення молоді до відновлення України шляхом реалізації молодіжних обмінів «ВідНОВА:UA», що впроваджує Міністерство молоді та спорту України, Всеукраїнський молодіжний центр, UNDP в Україні у партнерстві з ГО «Молодіжний центр Волині» за фінансування урядів Данії та Японії. Програма ВІДНОВА:UA покликана надати молоді можливість зробити свій внесок у відбудову України. Не менш значущою ідеєю програми є знайомство молоді з Україною та однолітками з різних областей, а також надає можливість розвинути навички та здобути базові навички будівельних робіт. Учасниками стали 30 осіб з різних регіонів України, в тому числі з числа внутрішньоопереміщених осіб.

25-26 липня організовано та проведено регіональний форум «Діалог. Співпраця. Відновлення», учасниками якого стали молодіжні працівники та працівниці, молодіжні лідери та лідерки, представники та представниці органів місцевого самоврядування Чернігівської області. На форумі презентовано проєкти та програми залучення молоді до процесів відновлення від міжнародних та Всеукраїнських організацій. Представлено успішні кейси участі молоді в процесах відновлення та результати дослідження участі молоді в процесах відновлення громад Чернігівської області. Учасниками форуму було розроблено текст Резолюції щодо залучення молоді в процеси відновлення громад Чернігівщини.

До Дня молоді 12 серпня проведено обласний захід «ЗДИБАНКА 4 youth». Для молоді Чернігівщини протягом дня діяли різноманітні локації: флюїдарт, розписування шоперів, кастом речей, артбарахолка та літературно-музичний вечір «Вересайки».

У жовтні команда обласного молодіжного центру долучилася до відкриття молодіжного простору неформальної освіти «ROOF» на базі Чернігівського інституту інформації, бізнесу і права.

У грудні до обласного молодіжного центру завітали з візитом молодь та молодіжні працівники/ці із Сумщини. Команда Чернігівського обласного молодіжного центру поділилася історією свого становлення, розповіла про виклики, які довелося долати, та сервіси, що сьогодні доступні для молоді Чернігівської області. Також відбувся конструктивний обмін досвідом і підходами до роботи з молоддю. Ця зустріч стала чудовою можливістю для налагодження зв'язків між командами та розвитку нових ідей для співпраці.

Підтримка та розвиток сім'ї. Запобігання домашньому насильству

Відповідно до єдиного обліку багатодітних сімей станом на 01.01.2025 в області проживає 6888 сім'ї, в них 23384 дітей. Відповідно до вимог чинного законодавства протягом 2024 року видано 772 посвідчення батьків багатодітної сім'ї та 1574 посвідчень дітей з багатодітної сім'ї, що дає їм право користуватися наданими законодавством пільгами. Станом на 01.01.2025 пільгами з оплати житлово-комунальних послуг скористалися 1472 багатодітних сімей, пільгами на придбання твердого палива та скрапленого газу готівкою скористалися 525 сімей, 5 багатодітних сімей отримали 50% знижку абонентної плати за користування телефоном.

Департаментом протягом 2024 року проводилася інформаційно-консультативна робота щодо питання видачі посвідчень батьків багатодітної сім'ї та дитини з багатодітної сім'ї, зокрема проводилися семінар-наради для представників райдержадміністрацій та територіальних громад:

- 17.05.2024 проведено семінар-нараду з актуальних питань видачі посвідчень батьків багатодітної сім'ї та дитини з багатодітної сім'ї, в якому участь взяли представники райдержадміністрацій та виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, центрів надання адміністративних послуг, до повноважень яких належать питання видачі посвідчень батьків багатодітної сім'ї;

- для представників Ніжинської райдержадміністрації та міських/сільських/селищних рад територіальних громад Ніжинського району Департаментом спільно з Чернігівським регіональним центром підвищення кваліфікації 30.10.2024 в місті Ніжин проведено навчальний семінар на тему: «Реалізація державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі», під час якого окремим питанням розглядався механізм видачі посвідчень батьків багатодітної сім'ї та дитини з багатодітної сім'ї.

У серпні-вересні 2024 році Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації було замовлено виготовлення бланків посвідчень багатодітних сімей за рахунок видатків обласного бюджету. У результаті виготовлено 800 прим. «Посвідчення батьків багатодітної» та 1600 прим. «Посвідчення дитини з багатодітної» на загальну суму 99840,00 грн.

При облдержадміністрації діє Міжвідомча рада з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми, до складу якої входять представники всіх структурних підрозділів облдержадміністрації та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, громадських організацій, які уповноважені здійснювати заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Упродовж 2024 року проведено 4 засідання (10.04.2024, 16.07.2024, 18.10.2024, 20.12.2024) Міжвідомчої ради з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми. На засіданнях розглядалися та обговорювалися питання: про координацію роботи в області з питань запобігання та протидії домашньому насильству; про досвід залучення субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі та практичні наслідки її реалізації у 2021 та 2023 році; про актуальність питань сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом в Чернігівській області; про практичні аспекти співпраці суб'єктів взаємодії у сфері запобігання та протидії домашньому насильству на регіональному та місцевому рівнях, про розвиток в області мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі тощо.

При Міжвідомчій раді з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми створено робочу групу з питань координації гуманітарної відповіді на гендерно зумовлене насильство у Чернігівській області, до складу якої увійшли як представники структурних підрозділів облдержадміністрації, правоохоронних органів, державних установ та організацій, так і делегати від міжнародних інституцій і громадських організацій. Протягом 2024 року відбулося 5 засідань робочої групи (07.01.2024, 03.04.2024, 13.06.2024, 29.08.2024, 03.12.2024), на яких розглянуто поточний стан у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі в області та безпекові аудити з виявлення ризиків з гендерно зумовленого насильства, а також презентовано уніфіковану інформацію про наявні послуги для постраждалих від гендерно зумовленого насильства та спеціалізовані сервіси для перенаправлення в регіоні.

З 25 листопада по 10 грудня 2023 року в області проведено заходи у рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства», які спрямовані на підвищення обізнаності населення щодо шляхів попередження та інструментів протидії дискримінації за ознакою статі, попередження та

зупинення усіх форм насильства стосовно жінок і дітей, формування нетерпимого ставлення до жорстокого поводження в сім'ї. Зокрема:

- прес-брифінг в обласній державній адміністрації «Проведення в області Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» за участі керівників Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в Чернігівській області, мобільної бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі в місті Чернігів;

- засідання дорадчих органів, засідання «за круглим столом», дискусії з обговоренням проблеми насильства, навчальні семінари та тренінги;

- інформаційно-просвітницька кампанія в соціальних мережах «Ми проти насильства!»;

- флешмоб «Діти проти насилля!»;

- тематичні виставки літератури та методичних матеріалів з питань запобігання домашньому насильству в бібліотечних закладах;

- конкурси малюнків, фотовиставки серед дітей шкільного віку на теми: «Права дитини», «Ми проти насильства», «Скажи насильству: Ні!», «Ні! Насильству в сім'ї».

Інформаційно-просвітницькими та комунікативними заходами у рамках акції охоплено більше 22 тис. осіб та розповсюджено понад 1,5 тис. різних роздаткових друкованих матеріалів (буклети, пам'ятки, посібники, браслети, плакати, методичні рекомендації). Також у рамках проведення акції інформацію про проблему насильства та структури, які надають допомогу постраждалим, розміщено на офіційних веб-сайтах, у мережі «Фейсбук» та на інформаційних стендах закладів освіти і охорони здоров'я області.

З метою вивчення стану виконання Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», постанови Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», для з'ясування проблемних питань у сфері запобігання та протидії домашньому насильству в громаді, надання методичної та практичної допомоги 20.09.2024 здійснено виїзд робочої групи у складі представників Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, обласного центру соціальних служб, Управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в Чернігівській області до Талалаївської громади.

Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації щомісячно збирається інформація щодо наявних в області спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб та проводиться аналіз щодо їх діяльності.

Станом на 01.01.2025 в області функціонує 51 спеціалізована служба підтримки постраждалих осіб, зокрема:

- 3 денних центри соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, 2 Центри з «кризовою кімнатою»;

- 6 спеціалізовані служби первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;

- 42 мобільні бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

У 2024 році послугами спеціалізованих служб скористалися 14145 осіб. Мобільними бригадами здійснено було 4265 виїздів.

Мережа спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб поступово розширюється. У 2024 році функціонування розпочали 1 денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, 3 спеціалізовані служби первинного соціально-психологічного консультування та 5 мобільних бригад соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

На території Корюківської територіальної громади створено притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, як структурний підрозділ Центру надання соціальних послуг Корюківської міської ради. Рішенням виконавчого комітету Корюківської міської ради від 18.10.2022 № 325 будівля притулку передана для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб до завершення або скасування воєнного стану.

З 2006 року в області діє обласний центр соціально-психологічної допомоги, який надає послуги постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Протягом 2024 року послугами закладу скористались 145 осіб (57 жінок та 88 дітей).

Протидія торгівлі людьми

З метою надання допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми, особливо в умовах воєнної агресії Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, як регіональним координатором у липні 2024 року оновлено інформацію про відповідальних посадових осіб за проведення процедури встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми (обласний та районний рівні) і розміщено на сайті Департаменту.

Упродовж 2024 року в області проводилися заходи, спрямовані на інформування якомога більшої кількості громадян регіону про проблему торгівлі людьми та можливість отримання допомоги постраждалими особами, зокрема й отримання статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, особами, які перебували у полоні в окупаційних військ. Так, на сайті облдержадміністрації в розділі «Гуманітарна сфера» в рубриці «Протидія торгівлі людьми» розміщено інформацію щодо системи надання допомоги постраждалим від торгівлі людьми. Розміщено інформацію про структури, які надають допомогу постраждалим особам, та порядок встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми. Протягом 2024 року представниками ГО «Чернігівський громадський комітет захисту прав

людини» спільно з Головним управлінням Національної соціальної сервісної служби у Чернігівській області в рамках проєкту «Забезпечення комплексного реагування з метою захисту осіб, які постраждали від насильства, пов'язаного з війною, торгівлі людьми, експлуатації чи гендерно зумовленого насильства у Чернігівській області», який реалізується за сприяння Представництва МОМ в Україні та фінансової підтримки Міністерства закордонних справ і справ Співдружності націй та розвитку Великої Британії та Проєкту протидії торгівлі людьми Агентства США з міжнародного розвитку USAID, для уповноважених осіб (координаторів), відповідальних осіб за встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, облдержадміністрації, райдержадміністрацій, представників національного механізму взаємодії та представників територіальних громад області проведено 3 тренінги. Охоплено 105 осіб.

Представники Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, обласного центру соціальних служб, обласної прокуратури, ГУНП в Чернігівській області взяли участь у симуляційному навчанні (триденні симуляційні вправи) для представників національного механізму взаємодії з Чернігівської, Сумської, Донецької області, які проходили м. Львів 27.05-31.05.2024. Захід організовано та проведено Мінсоцполітики спільно з Представництвом МОМ в Україні та Організацією з безпеки і співробітництва в Європі OSCE – The Organization for Security and Co-operation in Europe. Метою таких навчань є покращення доступу до системи надання допомоги постраждалим та зміцнення взаємодії між державними установами.

У рамках проєкту «Здійснення громадського контролю за виконанням політики протидії торгівлі людьми у 2023 році в Україні» представниками ГО «Чернігівський громадський комітет захисту прав людини» спільно з представниками Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації проведено робочу зустріч з метою представлення результатів громадського моніторингу реалізації політики протидії торгівлі людьми у 2023 році в Чернігівській області, надання рекомендацій для покращення взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми.

Питання протидії торгівлі людьми розглядалися на засіданнях Міжвідомчої ради з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми, до яких долучалися представники уповноважених структурних підрозділів районних військових адміністрацій, виконавчих комітетів міських, сільських, селищних рад, громадських організацій. Розглянуто, зокрема, питання:

- про заходи з протидії торгівлі людьми в області та результати громадського моніторингу реалізації державної політики у цій сфері у 2023 році;

- про актуальність питань сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом в Чернігівській області;

- про координацію роботи в області з питань запобігання та протидії домашньому насильству та торгівлі людьми;

- про проведення заходів до Всесвітнього дня протидії торгівлі людьми;
- про сучасний стан проблеми торгівлі людьми та ситуацію в Чернігівській області (до Європейського дня боротьби з торгівлею людьми).

До Всесвітнього дня з протидії торгівлі людьми в територіальних громадах області проведено інформаційну кампанію «Тобою скористалися?», мета якої – попередження торгівлі людьми та популяризація правил безпеки під час міграції. Інформаційну кампанію «Тобою скористалися?» впроваджує Представництво Міжнародної організації з міграції IOM Ukraine в Україні спільно з STOP Trafficking Всеукраїнською коаліцією громадських організацій протидії торгівлі людьми за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку USAID Ukraine – USAID Україна та Міністерства юстиції Швеції.

З метою підвищення рівня поінформованості громадян щодо шляхів уникнення ризиків потрапляння в ситуації торгівлі людьми та можливостей отримання допомоги, формування навичок безпечної поведінки в територіальних громадах області до Всесвітнього дня з протидії торгівлі людьми та Європейського дня боротьби з торгівлею людьми проводилися інформаційно-просвітницькі заходи:

- виховні бесіди: «Торгівля людьми - це може статися з кожним! Розпізнай небезпеку», «Торгівля людьми – злочинці полюють на людей», «Торгівля людьми – грубе порушення прав громадянина», «Торгівля людьми. Міф чи реальність?», «Чому поїздка за кордон може бути небезпечною? Як не потрапити в тенета рабства?», тощо;

- семінари: «Торгівля людьми – сучасний прояв рабства», «Протидія торгівлі людьми в Україні в період війни», «Торгівля людьми: як захистити себе та близьких», тощо;

- заняття з елементами тренінгу: «Людина не товар: що треба знати, аби не потрапити в рабство?», «Торгівля людьми. Як вберегтися від небезпеки», «Протидія торгівлі людьми», тощо;

- відеолекторії: «Торгівля людьми, насильство в сім'ї – злочин проти людини», «Як не стати жертвою торгівлі людьми під час війни?», «Що таке торгівля людьми?», «Торгівля людьми, трудова та сексуальна експлуатація в умовах війни», тощо;

- засідання «круглого столу»: «Вплив інформаційних засобів на ефективну протидію торгівлі людьми», «Що треба знати, аби не стати жертвою торгівлі людьми? Людина – не товар!» тощо;

- індивідуальні та групові консультації: «Ризики трудової міграції», «Запобігання торгівлі людьми», «Як подбати про власну безпеку? Коли шукаєш допомогу чи роботу, звертай увагу на такі тривожні сигнали», тощо;

- перегляд відеофільмів: «Сучасне Рабство. Протидія торгівлі людьми в Україні – як вберегти себе», «Життя на продаж», «Станція призначення – життя», «Дві маленькі дівчинки», тощо;

- виступи на радіо: «Торгівля людьми. Сучасні загрози. Виклики. Рішення», тощо;

- конкурси малюнків: «Ми проти торгівлі людьми», «Не стань жертвою торгівлі людьми!», «Стоп – торгівлі людьми!», тощо;

- тематичні колажі, фотовиставки «Права жінок на працю: міфи та реальність», «30 липня – Всесвітній день з протидії торгівлі людьми», «Скажи «Ні» торгівлі людьми!», тощо;

- квести: «Мапа скарбів. Як не стати жертвою торгівлі людьми», тощо.

Під час проведення інформаційно-просвітницьких заходів в територіальних громадах області розповсюджено інформаційну продукцію з телефонами Національної безкоштовної гарячої лінії з питань протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів, державних структур і організацій, до яких можна звернутися за консультацією і допомогою з питань торгівлі людьми. Інформаційні матеріали надруковані в рамках Програми з питань захисту Представництва Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні за підтримки американського народу через проєкт Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та уряду Швеції. Загалом, в області розповсюджено 200 шт. плакатів «Тобою скористались? Не бійся. Дзвони 527» та 5500 шт. буклетів «Тобою скористались? Не бійся. Дзвони 527».

Протягом 2024 року до Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації звернулося 6 осіб для встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми. У результаті проведеної роботи 4 особам, відносно яких вчинялися сексуальні злочини з боку російських військових та трудова експлуатація встановлено відповідний статус. Постраждалим особам надана психологічна допомога, юридична, гуманітарна, медична, одноразова матеріальна допомога від держави згідно з нормами чинного законодавства.

Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації у 2024 році проводилася робота щодо реалізації державної політики із забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків:

- проведення щорічної регіональної інформаційно-просвітницької акції «Жінки, знайте свої права» протягом лютого-березня, заходами (засідання, круглі столи, виступи, лекції, вебінари, консультації, виставки, виховні години тощо) охоплено більше 23 тис. осіб та розповсюджено понад 2 тис. різних роздаткових друкованих матеріалів, це буклети, пам'ятки, посібники, магніти, браслети, плакати, методичні рекомендації, також у рамках проведення акції інформація розміщувалася на інформаційних стендах закладів освіти та охорони здоров'я області, на офіційних веб-сайтах та у мережі «Фейсбук».

- 4 засідання Коаліції «Чернігівщина 1325» де органи державної влади спільно з громадськими організаціями, визначають напрямки співробітництва у виконанні резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року у Чернігівській області. (близько 80 учасників);

- Департаментом сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації спільно з ГО «Асоціація демократичного розвитку» організовано презентацію публікації «Методичні рекомендації щодо поводження із постраждалими від сексуального насильства внаслідок військової агресії РФ в Україні під час проведення стабілізаційних заходів та слідчих дій» (18 учасників);

- круглий стіл «Міжнародний день боротьби за права жінок: досвід країн ЄС та виклики для України» (14 учасників);

- засідання та прес-брифінг за результатами впровадження в Чернігівській області проекту «Розбудова демократичного, мирного та гендерно-рівноправного суспільства в Україні», що реалізується Українським Жіночим Фондом у партнерстві зі Структурою ООН Жінки за фінансової підтримки Уряду Норвегії. Кошти на реалізацію проектів отримали Деснянська, Варвинська, Іванівська, Ладанська та Остерська територіальні громади. (28 учасників);

- форум жіночих організацій Чернігівської області, який зібрав представників та представниць близько 20 громадських об'єднань із м. Чернігова та регіону та представників органів виконавчої влади області. Метою форуму стало поширення кращих практик діяльності жіночих громадських організацій Чернігівщини, аналіз їхньої ролі в житті місцевих громад, а також посилення процесів мережування і створення коаліцій, в т.ч. Коаліції «Чернігівщина 1325» з реалізації регіонального плану дій щодо виконання резолюції Ради Безпеки ООН «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року. (близько 30 учасників);

- 4 засідання Міжвідомчої ради з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми, на 2 з них розглядалися питання: локалізації в Чернігівській області Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року та діяльність Коаліції «Чернігівщина 1325»; про актуальність питань впровадження державної політики у сфері забезпечення гендерної рівності на місцевому рівні в умовах війни; про роль громадських організацій у виконанні резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на регіональному рівні. (більше 80 учасників).

Оздоровлення та відпочинок дітей

Оздоровлення та відпочинок дітей області здійснюється відповідно до Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей», обласної Програми оздоровлення та відпочинку дітей Чернігівської області на 2021-2025 роки.

У зв'язку з широкомасштабною агресією російської федерації проти України, на виконання рішення засідання обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 24.04.2024 Департаментом сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації ретельно проаналізовано питання оздоровчого сезону в 2024 році. За

результатами проведеного моніторингу діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку Чернігівської області у 2024 році стаціонарні позаміські дитячі заклади оздоровлення та відпочинку не надавали послуг з оздоровлення у зв'язку з відсутністю умов безпечного перебування в них дітей у період воєнного стану. В області працювали та надавали відпочинкові послуги 73 табори з денним перебуванням. Відпочинковими послугами в них за кошти місцевих бюджетів охоплено майже 8 тис дітей шкільного віку.

У 2024 році 741 дитина області оздоровилися в Міжнародному дитячому закладі «Артек» за адресами: м. Київ, Пуща-Водиця, 14 лінія та Закарпатська область, Свалявський район, с. Березники.

Послуги з оздоровлення та відпочинку отримало майже 10 тис дітей (10,8% від загальної кількості дітей в області), зокрема послуги з оздоровлення – 1037 дітей, відпочинкові послуги – 8935 дітей.

Відповідно до вимог Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» та Плану проведення державної атестації дитячих закладів оздоровлення та відпочинку Чернігівської області у 2024 році державна атестація дитячих закладів оздоровлення та відпочинку не здійснювалася у зв'язку з відсутністю літньої оздоровчої кампанії.

За сприяння Посольства України в Латвійській Республіці у рамках обміну культурним досвідом з Латвійською стороною 2024 році організовано відпочинок 250 дітей разом із супроводжуючими в безкоштовних літніх дитячих таборах, розміщених на узбережжі Балтійського моря на території Латвійської республіки. На відпочинок їздили діти Захисників з прикордонних районів області.

Національно-патріотичне виховання

Протягом 2024 року з метою формування й утвердження української національної та громадянської ідентичності та виховання національно-патріотичної свідомості молодого покоління, Чернігівським обласним молодіжним центром проведено понад 90 заходів національно-патріотичного спрямування, учасниками яких стали близько 1000 осіб:

- щомісяця музично-літературні вечори «Вересайки», під час яких молодь мала можливість виступити і продемонструвати свою майстерність. Під час заходів звучали різноманітні жанри та стилі, в тому числі гра на бандурі та виконання українських пісень, читання віршів українських письменників;

- у співпраці з БФ «Добродіїв» в загальноосвітніх навчальних закладах Чернігова для дітей віком від 10 до 14 років протягом січня-лютого проведено 12 творчих занять «АРТКОД». В основу проведення творчих уроків лягла тема створення власного орнаменту та айдентики України, що є символом продовження культури генетичного коду нації. Охоплено 228 дітей відповідної вікової категорії;

- серія тренінгів з надання першої домедичної допомоги для цивільного населення, а також заняття, спрямовані на підвищення обізнаності щодо

мінної безпеки та лекцію «Донорство крові. Найпоширеніші міфи» де військовослужбовці розвінчували міфи щодо донорства;

- щотижня розмовний клуб з української мови: заняття для молоді, що потребує допомоги у вивченні, поглибленні знань чи переходу на державну мову в повсякденному житті;

- дві хвили Урбан руху «У міста є я». Це серія із одинадцяти інтерактивних захоплюючих зустрічей для підлітків 10 - 17 років. Основна мета занять - сприяти розвитку свідомої активної позиції української молоді через формування знань та навичок розвитку та творення міського простору;

- зустрічі із молоддю за участю партнерів з Українського інституту національної пам'яті. Історик Сергій Бутко провів лекцію на тему "Українська повстанська армія";

- 28 червня до Дня Конституції України на базі НУ «Чернігівська Політехніка» спільно з Українським інститутом національної пам'яті проведено історичну рольову гру «Підписання Конституції України»;

- у співпраці з ГО "Українська Античність" реалізовувався проєкт "Збережи свою ідентичність", основна мета якого мотивувати молодь дослідити історію своєї родини, зберегти її та передати наступним поколінням;

- дебатний клуб, де учасники піднімали питання до обговорення: «Вплив діаспори на внутрішні справи Батьківщини»; «Мова, як боротьба»; «Контрактна армія в поствоєнній Україні»; «Романтизація війни, як метод рекрутингу на військову службу» та інші;

- в рамках проєкту «Менеджмент волонтерства в громадах Чернігівської області» було розроблено та впроваджено механізми розвитку молодіжного волонтерського потенціалу в громадах, як важливого ресурсу відновлення громад Чернігівщини через запровадження комплексної навчальної програми підготовки менеджерів/-ок волонтерських ініціатив, підвищення компетенцій представників громад Чернігівської області у розробці та впровадженні цільових програм підтримки волонтерства та ресурсної підтримки локальних волонтерських осередків. З вересня по листопад в навчальних закладах Чернігівської області проведено уроки волонтерства;

- в рамках реалізації проєкту підтримки екосистеми (ре)інтеграції ветеранів та ветеранок в громаду, підтримки членів їхніх родин шляхом створення ветеранських центрів та просторів “Ветеранські центри “Свої. Разом” в Іванівській та Ріпкинській громадах Чернігівської області, за сприяння UNDP Ukraine / ПРООН в Україні за фінансової підтримки Уряду Німеччини створено два Ветеранські простори. В рамках зазначеного проєкту проведені менторські сесії щодо організації послуг і сервісів у Ветеранських просторах;

- різноманітні майстер-класи: виготовлення свічки із вощини, плетіння кольчуги, виготовлення Соняхів пам'яті та ін;

- під час роботи освітнього кіноклубу переглядали з молоддю художні, мультиплікаційні та документальні фільми національно-патріотичного спрямування з подальшим їх обговоренням.

Фізична культура та спорт

З метою створення умов щодо забезпечення оптимальної рухової активності різних груп населення для зміцнення здоров'я з урахуванням інтересів здібностей та індивідуальних особливостей кожного, фізкультурно-спортивними товариствами, центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» організовані та проведені протягом року фізкультурно-оздоровчі і спортивні заходи для різних верств населення.

Чернігівським обласним, Чернігівським, Ніжинським, Бахмацьким міськими та Холминським селищним центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» було проведено 290 спортивних заходів на суму 226,8 тис. грн, наймасовіші з яких, змагання «Веселі старты» для учнів шкіл міст, районів, територіальних громад області, обласні заходи «За спорт Незламна Україна», «За спорт. Віримо в ЗСУ», «Здорова Україна», спортивні заходи з дітьми загиблих військових, ветеранів війни, військових та інші. Протягом звітного року громадськими організаціями фізкультурно-спортивного спрямування, в т.ч. обласними фізкультурно-спортивними товариствами було проведено 47 заходів із загальною кількістю учасників 2070 осіб.

У роботі за місцем проживання населення постійно знаходить підтримку і ветеранський спорт. Проведено понад 50 спортивних заходів та змагань серед ветеранів спорту обласного, міського і районного рівня. Наймасовішими були: легкоатлетичні пробіги, змагання з паркового волейболу, футболу, міні-футболу, шахів і шашок, велораллі та велогонок на шосе, заходи з нагоди дня Незалежності України, дня захисника України, які набули популярності та сприяють залученню з кожним роком більше учасників.

Задля створення умов з підвищення рівня фізичної підготовки молоді для проходження служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях проведено 10 фізкультурно-спортивних заходів, у яких взяли участь 275 осіб.

З метою популяризації серед дітей та молоді області здорового способу життя, подолання суспільної байдужості до здоров'я населення, занять фізичною культурою та спортом постійно проводилися інформаційно-освітні та пропагандистські заходи щодо збереження та зміцнення здоров'я, утвердження засад здорового способу життя. Протягом року в обласних, міських та районних мадіа з питань формування здорового способу життя, пропагування фізичної активності та спорту, матеріалів про видатних спортсменів і тренерів, профілактики шкідливих звичок організовано та проведено 71 телепередача, 212 радіовиступів, надруковано 66 статей в пресі та 377 публікацій в інтернет-виданнях, прочитано 3459 лекцій, проведено 57078 бесід, 8 тематичних вечорів, 33 відеодемонстрації та видано 677 санбюлетенів.

Для функціонування мережі закладів фізичної культури і спорту: 41 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, в т.ч. 5 СДЮШОР, 2 шкіл вищої спортивної майстерності, регіонального центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю «Інваспорт», 5-х (обласного і 3-х міських в містах

Чернігові, Ніжині, Бахмачі та Холминського селищного) центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» використано 192203,7 тис. грн.

Для забезпечення проведення та участі у змаганнях різного рівня всіх вікових груп вихованців ДЮСШ з обласного і місцевих бюджетів використано 8581,1 тис. грн.

Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації спільно з Управлінням освіти і науки облдержадміністрації були проведені змагання «Пліч-о-пліч Всеукраїнські шкільні ліги» серед учнів закладів загальної середньої освіти Чернігівської області у 2023-2024 навчальному році під гаслом «Разом переможемо». У них взяли участь 654 команди, більше 15 тис. осіб учасників.

За програмою Всеукраїнської спартакіади «Повір у себе» проведені змагання серед дітей з інвалідністю, у заході взяло участь 87 осіб.

Для підготовки та участі спортсменів різних вікових груп у спортивних заходах усіх рівнів з олімпійських видів спорту використано з обласного бюджету - 3124,5 тис. грн, з неолімпійських видів спорту – 576,3 тис. грн, для спортсменів з інвалідністю – 342,1 тис. грн.

Для матеріального заохочення провідних спортсменів і тренерів та стимулювання досягнення ними видатних результатів в області запроваджена і діє система виплати грошових винагород за завоювання призових місць на чемпіонатах світу та Європи, Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, інших міжнародних змаганнях, а також запроваджені стипендії для молодих обдарованих спортсменів, для кандидатів на участь у Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх та інші. Протягом 2024 року було виплачено 1197,7 тис. грн.

За результатами роботи з підготовки спортсменів вищих категорій до складу збірних команд України (основний склад, кандидати і резерв) включено 264 представники Чернігівщини з видів спорту, з яких 108 - основний склад, 85 - кандидати і 71 – резерв. Крім того, до складу збірних входять 38 спортсменів з інвалідністю: 20 - основний склад, 13 – кандидати і 5 резерв.

Спортсменами області на офіційних міжнародних змаганнях серед дорослих, юніорів і юнаків завойовано 117 медалей, з яких 43 золотих, а на всеукраїнських змаганнях - 521 медаль, з яких - 178 золотих.

Підготовлено 22 майстри спорту України, 13 майстрів спорту України міжнародного класу, 415 кандидатів у майстри спорту і першорозрядників.

Для придбання обладнання та інвентарю, спортивного одягу, взуття і аксесуарів загального та спеціального призначення з обласного бюджету використано 1864,5 тис. грн.

Для популяризації та розвитку олімпійського руху та частково паралімпійського і дефлімпійського в області функціонує Відділення НОК України у Чернігівській області. Протягом 2024 року відділенням було проведено 121 захід, у яких взяли участь понад 5000 осіб. На фінансування фізкультурно-масових заходів було використано 339,4 тис. грн з обласного бюджету.

Фактично у 2024 році на поточний та капітальний ремонт спортивних споруд використовувались кошти з місцевих бюджетів. Зокрема, проведено капітальний ремонт легкоатлетичного ядра стадіону Прилуцької ДЮСШ з укладанням сучасного синтетичного покриття на бігові доріжки і сектори на суму 11757,6 тис грн, поточний ремонт другого поверху будівлі ДЮСШ на суму 392,0 тис. грн, здійснено ремонт міні-футбольного майданчика зі штучним покриттям 42 x 22 м вартістю 488,9 тис. грн. Бахмацькою міською радою проведено поточний ремонт спортивного залу ДЮСШ на суму 5 тис. грн.

В результаті обстрілів і бойових дій, пов'язаних з російською агресією, 13 спортивних споруд області зазнали руйнувань і пошкоджень, у т.ч. повністю знищено дві основні капітальні споруди, які мали статус баз олімпійської підготовки (з біатлону і лижних гонок та важкої атлетики) а саме:

- ДП «Олімпійський навчально-спортивний центр «Чернігів»;
- навчально-спортивна база СДЮШОР з лижного спорту.

Наразі, спільними зусиллями, у т.ч. із залученням міжнародних партнерів, вирішується питання щодо відновлення пошкоджених споруд та будівництва на місці повністю зруйнованих споруд, нових сучасних об'єктів спортивної інфраструктури на рівні міжнародних стандартів.

Протягом звітного року 381 фахівець з фізичної культури і спорту, в т.ч. вчителі фізичної культури і тренери-викладачі, пройшли перепідготовку, атестацію та підвищили кваліфікацію.

Директор

Андрій ШЕМЕЦЬ